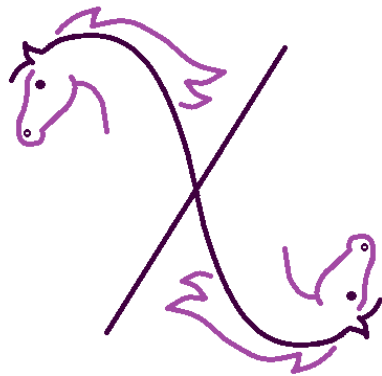

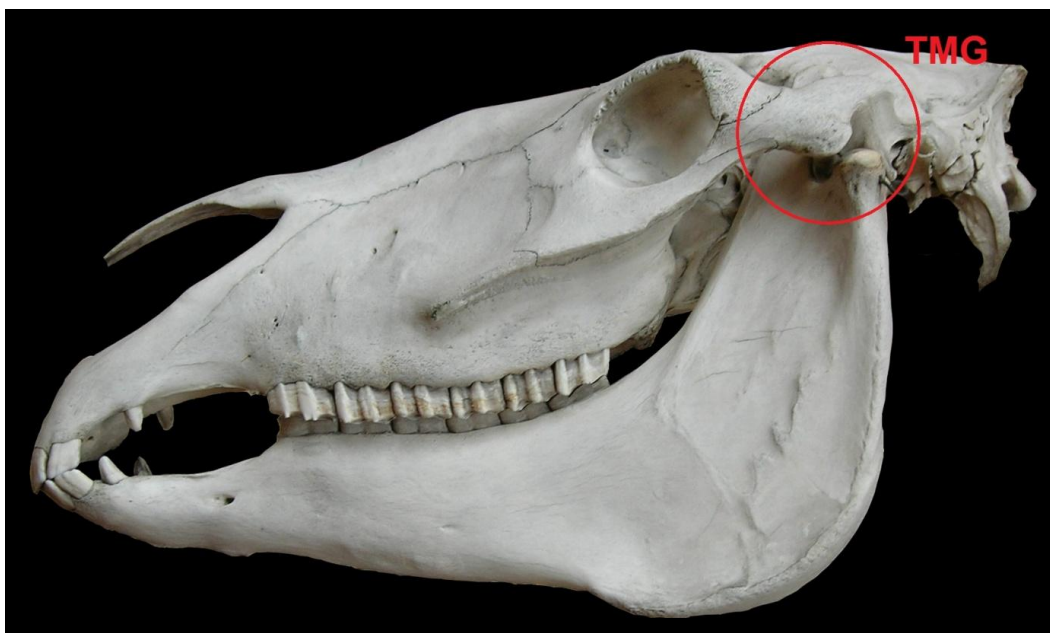
Craniosacraaltherapie voor paarden – deel 2: TMG

In dit artikel wil ik aandacht geven aan het temporomandibulaire gewricht (TMG), waarschijnlijk bij de meeste mensen bekend als kaakgewricht. Paarden zijn net als mensen, en misschien zelfs nog meer, afhankelijk van een goede functie van het kaakgewricht. Uiteraard is het vermogen om de kaak vrij te bewegen en te gebruiken van essentieel belang om goed te kunnen eten, maar daarnaast hebben het TMG en de omliggende spieren ook grote invloed op de balans en beweging van het hele paard. Dat het TMG het hele lichaam beïnvloedt kan je gemakkelijk voelen met het volgende experiment. Ga ontspannen op een stoel zitten. Let er goed op

dat alles ontspannen is, ook je kaak. Span nu je kaakspieren aan, en let op wat je in je lichaam voelt gebeuren. Waarschijnlijk voelde je je lichaam spannen tot minstens je sacrum (heiligbeen).

Bij een paard is dit niet anders. Wanneer het kaakgewricht niet meer optimaal kan functioneren en het paard hier last van ondervindt wordt dit vaak aangeduid met de term temporomandibulaire dysfunctie of TMD. Belangrijk hierbij is dat bij TMD niet alleen botten waar het TMG uit bestaat van belang zijn, maar dat de omliggende zachte weefsels zoals spieren een zeer belangrijke rol spelen. De belangrijkste spieren die direct invloed hebben op het functioneren van het TMG zijn m. masseter (grote spier aan de buitenkant van de onderkaak), m. temporalis (om de mond te sluiten), m. pterygoidius (laterale beweging van de kaak) en 21 spieren per oor die ervoor zorgen dat het paard zijn oren kan bewegen. Een probleem in elk van deze spieren zal direct invloed hebben op de functie van het TMG.

Figuur 1: Schedel met TMG aangegeven

Mogelijke oorzaken van TMD

Elk paard is in meer of mindere mate onderhevig aan invloeden die de functie van het TMG negatief kunnen beïnvloeden. Één van de belangrijkste en meest voorkomende invloed is het gebruik van een bit en een (strakke) neusriem. Bij het gebruik van een bit is vooral de hoeveelheid druk van de ruitser op het bit van belang. Ook hebben veel paarden niet voldoende mogelijkheden om te grazen. De anatomie van het paard is gemaakt om van de grond te eten, dit zorgt ervoor dat de kaak op de juiste manier kan zakken in het TMG en kan openen. Het gebruik van hooinetten en hooirekken kan dus ook een negatieve invloed hebben op de functie van het TMG. Ook de tandarts kan bijdragen aan het ontstaan van TMG problemen als het speculum te lang of te ver opengedaan wordt (ook of zelfs juist als het paard gesedeerd is). Maar daarentegen kan gebrek aan een tandarts ook TMD in de hand werken. Tenslotte kan ook elke vorm van trauma aan het hoofd of de atlas invloed hebben op het functioneren van het TMG.

Mogelijke symptomen van TMD

Figuur 2: Gebit dat niet correct aansluit

Er zijn verschillende symptomen die kunnen duiden op TMD bij het paard. Een veelvoorkomend symptoom is dat de snijtanden onder en boven niet meer op elkaar aansluiten, zoals de foto van het gebit laat zien.

Met betrekking tot het gebit kan TMD ook leiden tot het ontstaan van haken of het ongelijk slijten van de tanden en kiezen. Een kort overzicht van een aantal andere mogelijke symptomen:

- Het paard duwt de tong tussen de tanden
- Klikkend geluid bij het kauwen
- Het paard kan moeilijk draaien bij de atlas
- Het paard presteert minder
- Het paard houdt zijn nek stijf bij het rijden
- Het paard heeft veel moeite met werk op de linker- of rechterhand.

Je kunt vaak ook aan de spieren op en rond de kaak voelen of deze gespannen zijn of juist zacht aanvoelen. Bij een gezonde functie van het TMG is de kaak bedekt met een spier die 5 cm dik is. Voelt dit ook als een spier of bijna als beton? In het laatste geval bestaat een goede kans dat het paard last heeft van TMD.

Voorkomen en behandelen

Het liefst wil je TMD voorkomen. Één van de belangrijkste manieren om problemen te voorkomen is grazen. Van nature graast het paard 16 uur per dag. Door de beweging in het TMG en de omliggende spieren kunnen de spieren ontspannen en de tanden op een natuurlijke manier afslijten. Als het niet mogelijk is om veel te grazen kan het paard gedurende de dag hooi, op de grond, ter beschikking krijgen als alternatief. Daarnaast wil je de druk op het TMG zo goed mogelijk verminderen, zorg dat je neusriem niet te strak zit en werk met het paard met een zachte hand.

Een zekere mate van belasting op het TMD is echter niet te vermijden, bijvoorbeeld doordat het paard een ongeluk heeft gehad zoals een pullback, of bij de tandarts is geweest. Als het paard last heeft van TMD, is craniosacraaltherapie bij uitstek een goede optie, omdat craniosacraaltherapie zowel aandacht besteedt aan het gewricht zelf, als aan de omliggende zachte weefsels als aan de invloed van de functie van het TMG op het hele lichaam, waardoor een maximaal resultaat behaald wordt.

Voor meer informatie of een afspraak, neem contact op via info@excelencia.nl of 06 14 535 992.

Tekst en foto's: Suzanne de Jong